

PRAKSISOVERSIGT · STRAFFERETSPLEJE

Praksisoversigt over navneforbud

Identifikationsforbuddets rækkevidde, strafudmåling og forholdet til EMRK artikel 10

Version 4 Opdateret 23. jun. 2026 13 afgørelser · 2012-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Denne praksisoversigt behandler rettens navneforbud efter retsplejelovens § 31, det automatiske identifikationsforbud for forurettede i sædelighedssager efter § 1017 b og strafansvaret for overtrædelse heraf efter § 32 b, stk. 2. Hovedmønsteret i praksis er, at et navneforbud reelt er et forbud mod enhver oplysning, der – alene eller i samspil med andre oplysninger – muliggør identifikation af den beskyttede person uden for en helt snæver kreds. Udgangspunktet for strafudmålingen er en bøde på 25.000 kr. ved førstegangsovertrædelse, men lang sagsbehandlingstid kan nedsætte bøden. Højesteret har med dommen i sag 82/2025 af 21. april 2026 fastslået, at håndhævelse af navneforbud er forenelig med EMRK artikel 10, når sagen kan omtales fyldestgørende uden identitetsafslørende oplysninger.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01 Et navneforbud efter RPL § 31 forbyder ikke kun navn, stilling og bopæl, men enhver oplysning der – alene eller i samspil med andre oplysninger – gør det muligt at identificere den beskyttede person uden for en helt snæver kreds.
- 02 Rettens afvejning efter RPL § 31, stk. 3 skal inddrage lovovertrædelsens grovhed og samfundsmæssige betydning; en særligt betroet stilling taler imod navneforbud.
- 03 Udgangspunktet for strafudmåling ved førstegangsovertrædelse af navneforbud er en bøde på 25.000 kr., jf. forarbejderne til lov nr. 1719 af 27. december 2018.
- 04 Lang sagsbehandlingstid, der ikke kan tilskrives tiltalte, kan nedsætte bøden – i Højesterets sag 82/2025 blev bøden nedsat til 10.000 kr.; strafbortfald kræver helt ekstraordinære omstændigheder.
- 05 Håndhævelse af navneforbud over for journalister er forenelig med EMRK artikel 10, når sagen kan omtales fyldestgørende uden de identificerende oplysninger, og hensynet til privatlivsbeskyttelse (EMRK art. 8) og uskyldsformodning (EMRK art. 6, stk. 2) vejer tungere.
- 06 Forudgående offentliggørelse af den navneforbud-beskyttedes navn i medier eller på internettet hindrer ikke nedlæggelse af navneforbud og fritager ikke for strafansvar ved fornyet offentliggørelse.
- 07 Deling af navneforbud-beskyttede oplysninger på sociale medier (Facebook, Instagram, livestreams) pådrager samme strafansvar som omtale i trykte og digitale nyhedsmedier – bøde 25.000 kr. i førstegangstilfælde.

- 08** Navneforbuddet bortfalder senest ved endelig dom efter RPL § 31 a, stk. 3, og kan kun udstrækkes til ankesagen, hvis begæring herom fremsættes senest i forbindelse med domsafsigelsen i byretten.
- 09** RPL § 1017 b etablerer et selvstændigt og automatisk identifikationsforbud for forurettede i sædelighedssager – uafhængigt af om retten har nedlagt et konkret navneforbud og gældende før, under og efter sagens behandling.
- 10** Tortgodtgørelse efter EAL § 26, stk. 1 tilkendes kun, hvis krænkelsen ved navneforbudsovertrædelsen i sig selv har en grovhed, der udgør en kvalificeret personlighedskrænkelse – i praksis afvises krav om tortgodtgørelse ofte.
- 11** RPL § 32 b, stk. 2 kræver enten kendskab til forbuddet eller at den pågældende vidste eller burde vide, at sagen verserede, og ikke forhørte sig om et eventuelt navneforbud – en form for udvidet uagtsomhedsansvar.
- 12** Pressenævnet kan ikke tage stilling til overtrædelse af navneforbud efter retsplejeloven – det hører under domstolene – men har en selvstændig presseetisk forpligtelse til ikke at offentliggøre identificerende oplysninger, når mediet er bekendt med en anmodning om navneforbud.

Lovgrundlaget: navneforbud, identifikationsforbud og strafbestemmelse

§ 1

Navneforbud i straffesager reguleres af [retsplejelovens § 31](#). Retten kan i straffesager forbyde offentlig gengivelse af navn, stilling eller bopæl for sigtede, tiltalte eller andre under sagen nævnte personer, eller at den pågældendes identitet **på anden måde** offentliggøres. Forbuddet kan nedlægges i to situationer:

- **Nr. 1:** Når offentlig gengivelse må antages at bringe nogens sikkerhed i fare.
- **Nr. 2:** Når offentlig gengivelse vil udsætte nogen for unødvendig krænkelse.

Efter [§ 31, stk. 3](#) skal retten ved afgørelsen tage hensyn til **lovovertrædelsens grovhed** og **samfundsmæssige betydning**. Det taler endvidere imod navneforbud, hvis den sigtede har indtaget en stilling, der i forhold til offentligheden er **særligt betroet** – fx en advokat, politiker eller højtstående embedsmand. Navneforbuddet kan efter [§ 31, stk. 4](#) udstrækkes til at gælde under en eventuel anke, hvis anken omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld.

Navneforbuddets **varighed** reguleres af [retsplejelovens § 31 a](#). Forbuddet træffes ved kendelse efter anmodning, kan ophæves af retten af egen drift, og bortfalder **senest ved afsigelsen af endelig dom** (stk. 3).

Strafbestemmelsen findes i [retsplejelovens § 32 b, stk. 2](#): Overtrædelse af rettens forbud efter § 31 straffes med bøde, hvis den pågældende **var bekendt med forbuddet** – eller hvis den pågældende vidste eller burde vide, at sagen verserede, og ikke forhørte sig hos politiet, anklagemyndigheden eller retten om, hvorvidt der var nedlagt navneforbud.

Hertil kommer det **selvstændige identifikationsforbud** i [retsplejelovens § 1017 b](#), der forbyder offentlig meddelelse om navn, stilling eller bopæl på forurettede i sager om seksualforbrydelser (straffelovens § 210 og

kapitel 24). Dette forbud gælder **automatisk** – uafhængigt af om retten har nedlagt et konkret navneforbud – og omfatter omtale både før, under og efter sagens behandling.

[Medieansvarsloven § 10, stk. 1](#) supplerer med redaktørens medvirkningsansvar for indhold bragt i det pågældende medie.

Bestemmelsen i § 31 fik sin nuværende affattelse ved [lov nr. 362 af 2. juni 1999](#), der byggede på [Betænkning nr. 1330/1997](#) om samarbejdet mellem retterne og pressen.

LOV

[Medieansvarsloven § 10, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 31, stk. 1-4](#)[Retsplejeloven § 31a, stk. 1-3](#)[Retsplejeloven § 32b, stk. 2](#)[Retsplejeloven § 1017b, stk. 1](#)

§ 2 "En helt snæver kreds" – identifikationsforbuddets rækkevidde

Det centrale fortolkningsspørgsmål i navneforbudssager er, hvornår identifikation af den beskyttede person er mulig **uden for en helt snæver kreds**. Forarbejderne til lov nr. 362 af 2. juni 1999 (Ft. 1998-99, tillæg A, L 78, s. 2018) fastslår:

Et navneforbud er efter retspraksis reelt et forbud mod at beskrive den pågældende på en sådan måde, at vedkommendes identitet derved eller i samspil med andre oplysninger afsløres for andre end en helt snæver kreds af personer.

Formuleringen "på anden måde offentliggøres" blev indsat i § 31 ved lov nr. 731 af 7. december 1988 for at sikre parallelitet med § 1017 b. Ifølge forarbejderne (Ft. 1988-89, tillæg A, L 12, sp. 285) var dette blot en **sproglig præcisering** af allerede gældende ret, jf. Højesterets dom af 21. marts 1988 (U 1988.365 H).

Højesterets principielle dom af 21. april 2026 i [82/2025](#) præciserede rækkevidden yderligere. En journalist havde i to artikler om en § 220-straffesag oplyst følgende om den navneforbud-beskyttede person:

Oplysning	Identifikationsvirkning
Alder og køn (52-årig mand)	Indsnævrer kreds
Ansættelsessted (socialforvaltningen i en navngiven kommune)	Indsnævrer til afdeling
Navngiven sektorchef bedt om kommentar	Kobler til konkret organisatorisk enhed
"Ikke længere ansat"	Entydigt identifikatorisk for den snævre kreds

Højesterets flertal (4 dommere) fandt, at disse oplysninger **samlet set** muliggjorde identifikation uden for en helt snæver kreds, og at tiltalte burde have vidst dette. Mindretallet (dommer Jens Kruse Mikkelsen) vurderede derimod, at oplysningerne alene pegede på en **mulig kreds** af personer – ikke specifikt den beskyttede – og at kun oplysninger offentliggjort af mediet selv og oplysninger, der er **almindeligt kendte**, kan inddrages i vurderingen. Mindretallet ville udelukke oplysninger fra internetsøgning, aktindsigt eller privat kendskab.

Denne dissens illustrerer, at grænsedragningen forbliver vanskelig – men flertallets linje er nu gældende ret.

LOV

[Retsplejeloven § 31, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Navneforbud og ytringsfrihed: Journalist idømt 10.000 kr. bøde for identificerende avisartikler om straffesag

21.04.2026

Højesteret · Journalist idømt bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af navneforbud – Højesteret præciserer identifikationsforbuddets rækkevidde (AM2026.04.21H)

21.04.2026

§ 3 Rettens afvejning: nedlæggelse og ophævelse af navneforbud

Rigsadvokatmeddelelsen om [grundlovsforhør og varetægtsfængsling, afsnit 4.1.3.3](#) sammenfatter retspraksis om navneforbud og fremhæver, at domstolene for hver enkelt sag skal veje den **enkeltes interesse** i navneforbud op mod den **offentlige interesse** i at kende identiteten.

Fra retspraksis refereret i Rigsadvokatmeddelelsen kan fremhæves:

- **U 2010.1427 H:** Højesteret fastslog, at forudgående offentliggørelse af sigtedes navn i aviser og på internettet **ikke i sig selv** hindrer nedlæggelse af navneforbud. Et navneforbud kan uanset forudgående omtale være af væsentlig betydning for den sigtede.
- **U 2015.1808 H:** Navneforbud blev ophævet i en sag om skyldnersvig af særlig grov beskaffenhed, hvor tiltalte var advokat og forholdene var begået som led i hans advokatvirksomhed. Højesteret lagde vægt på den **særligt betroede stilling**, grovheden af de tiltalte forhold, og at hovedforhandlingen var berammet.
- **U 2025.1268 Ø:** Navneforbud ophævet i sag om bedrageri og dokumentfalsk vedrørende forfalskede miljørapporter – landsretten fremhævede lovovertrædelsens grovhed og samfundsmæssige betydning samt sagens forbindelse til et TV-program.
- **U 2019.4152 V:** Navneforbud og referatforbud opretholdt i en sag om besiddelse og videregivelse af seksuelt materiale med mindreårige, henset til de forurettedes unge alder og sagens forudgående store medieomtale.

Mønstret er klart: jo **grovere** lovovertrædelsen og jo mere **betroet** den sigtedes stilling, desto tungere vejer offentlighedens interesse – og desto sværere at opretholde navneforbuddet. Omvendt vil hensynet til sigtedes privatliv typisk veje tungest i sager på et tidligt efterforskningsstadium, hvor sigtede er en privatperson.

LOV

[Retsplejeloven § 31, stk. 3](#)

PRAKSIS

Højesteret · Journalist idømt bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af navneforbud – Højesteret præciserer identifikationsforbuddets rækkevidde (AM2026.04.21H)

21.04.2026

§ 4 Navneforbud og EMRK artikel 10: ytringsfrihedens grænse

Et centralt spørgsmål i moderne navneforbudspraksis er, om håndhævelse af navneforbud over for journalister er forenelig med ytringsfriheden efter EMRK artikel 10. Højesteret tog for første gang klart stilling hertil i [AM2026.04.21H](#).

Flertallet foretog en afvejning i overensstemmelse med **UfR 2019.2057 H** og inddrog tre konventionsrettigheder:

EMRK-rettighed	Hensyn
Artikel 10 (ytringsfrihed)	Journalistens rolle som "public watchdog"; sag af betydelig offentlig interesse
Artikel 8 (privatliv)	Den navneforbud-beskyttedes ret til privatlivsbeskyttelse
Artikel 6, stk. 2 (uskyldsformodning)	Sigtede er uskyldig, indtil skyld er bevist

Flertallet fandt, at håndhævelsen var forenelig med artikel 10, idet det blev tillagt **afgørende vægt**, at:

Mediernes fyldestgørende omtale af sagen fuldt ud kunne ske uden de identificerende oplysninger.

Højesteret anerkendte, at sagen var af betydelig offentlig interesse (kommunalt ansats mulige misbrug af borgeres afhængighed), men lagde alligevel større vægt på, at den beskyttede person **ikke var offentligt kendt** og **ikke indtog en særligt betroet stilling**. En bøde på 10.000 kr. blev ikke anset for uproportional.

Dommen fastlægger dermed, at proportionalitetsvurderingen under artikel 10 i navneforbudssager i høj grad afhænger af, om den konkrete sag kan dækkes meningsfuldt og informativt **uden** de identificerende detaljer. Kan den det, har pressen ikke en artikel 10-ret til at offentliggøre identiteten.

LOV	Retsplejelovent § 31, stk. 1	Retsplejelovent § 32b, stk. 2
PRAKSIS	Højesteret · Journalist idømt bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af navneforbud – Højesteret præciserer identifikationsforbuddets rækkevidde (AM2026.04.21H)	21.04.2026
	Højesteret · Navneforbud og ytringsfrihed: Journalist idømt 10.000 kr. bøde for identificerende avisartikler om straffesag	21.04.2026

§ 5 Strafudmåling: bødeniveauet og dets fravigelse

Forarbejderne til [lov nr. 1719 af 27. december 2018](#) fastsætter udgangspunktet for strafudmålingen ved overtrædelse af navneforbud:

- **Førstegangsovertrædelse:** Bøde på **25.000 kr.**
- **Forvandlingsstraf:** Fængsel i 14 dage (normalforvandlingsstraf)

Praksis viser imidlertid, at konkrete omstændigheder kan føre til nedsættelse eller endog strafbortfald:

Byretten, Retten i Kolding, 15. august 2024 (1-2212/2024): Tiltalte delte en sigtets navn og billede på Facebook samme dag, som navneforbuddet blev nedlagt. Tilståelse. Bøde **25.000 kr.** – udgangspunktet fulgt uden fravigelse.

Byretten, Retten i Randers, 30. oktober 2024 (AM2024.10.30B): Tiltalte delte sigtets navn og billede på åben Facebook-profil. Forsætlig videregivelse. Bøde **25.000 kr.**

Højesteret, 21. april 2026 (82/2025): Journalist bragte identificerende artikler i 2020; tiltale rejst i september 2022; byret januar 2023; landsret maj 2025; Højesteret april 2026. Under hensyn til den **lange sagsbehandlingstid** nedsatte Højesteret bøden til **10.000 kr.** – men fandt ikke grundlag for totalt strafbortfald, heller ikke under hensyn til tiltaltes personlige forhold (pensionering). Byretten havde ladet bøden bortfalde efter straffelovens § 83, men dette blev underkendt af landsretten og Højesteret.

Sag	Platform	Bøde	Nedsættelse?
-----	----------	------	--------------

1-2212/2024 (byret)	Facebook	25.000 kr.	Nej
AM2024.10.30B (byret)	Facebook	25.000 kr.	Nej
82/2025 (Højesteret)	Trykt avis + netavis	10.000 kr.	Ja – lang sagsbehandlingstid

LOV

[Retsplejelovent § 32b, stk. 2](#)[Straffeloven § 82](#)[Straffeloven § 83](#)

PRAKSIS

Højesteret · Navneforbud og ytringsfrihed: Journalist idømt 10.000 kr. bøde for identificerende avisartikler om straffesag 21.04.2026

Byretten · Bøde for overtrædelse af navneforbud ved deling af sigtets identitet på Facebook i '...-sagen' 30.10.2024

Byretten · Bødestraf for deling af navnebeskyttet persons identitet på Facebook 15.08.2024

§ 6 Sociale medier: Facebook, Instagram og privatpersoners strafansvar

Navneforbuddet gælder **enhver** offentliggørelse – ikke kun i professionelle nyhedsmedier. Deling af identificerende oplysninger på sociale medier som Facebook, Instagram eller via livestreams pådrager samme strafansvar som omtale i trykte og digitale nyhedsmedier.

I [AM2024.10.30B](#) delte tiltalte den 17. april 2023 kl. 20.30 – blot 9½ time efter navneforbuddets nedlæggelse kl. 11.00 – sigtets navn og billede på sin åbne Facebook-profil. Tiltalte var bekendt med navneforbuddet, men antog fejlagtigt, at det ikke var ulovligt at videreformidle materiale, der allerede cirkulerede på sociale medier fra en slægtning til den sigtede. Retten idømte en bøde på 25.000 kr. og udtalte:

Retten har ved fastsættelsen af straffen lagt vægt på karakteren af de videregivne personoplysninger; herunder at der da opslaget blev lavet var tale om oplysninger om en verserende straffesag, og at der er sket en forsætlig videregivelse til en videre, ubestemt kreds på en åben side på Facebook.

I [1-2212/2024](#) delte tiltalte ligeledes sigtets navn og billede på Facebook kort efter navneforbuddets nedlæggelse. Bøden var 25.000 kr.

Praksis viser således, at:

- Det er **uden betydning**, at identiteten allerede ulovligt cirkulerer andre steder online.
- En **åben Facebook-profil** udgør en offentliggørelse til en "videre, ubestemt kreds".
- Den, der videreformidler et opslag fra en anden profil, er **selvstændigt ansvarlig** for overtrædelsen.
- Bødeniveauet for privatpersoner følger samme udgangspunkt som for journalister: 25.000 kr.

LOV

[Retsplejelovent § 31, stk. 1](#)[Retsplejelovent § 32b, stk. 2](#)

PRAKSIS

Byretten · Bøde for overtrædelse af navneforbud ved deling af sigtets identitet på Facebook i '...-sagen' 30.10.2024

Byretten · Bødestraf for deling af navnebeskyttet persons identitet på Facebook 15.08.2024

§ 7 Navneforbuddets bortfald og udstrækning til ankesagen

Efter [retsplejelovens § 31 a, stk. 3](#) bortfalder navneforbuddet **senest ved afsigelsen af endelig dom**. Det kan udstrækkes til ankesagen efter [§ 31, stk. 4](#), hvis anken omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld.

Østre Landsrets kendelse i [SS-3067/2012-OLR](#) illustrerer de processuelle krav til udstrækningen. Byretten havde den 26. september 2012 afsagt dom, og navneforbuddet gjaldt ifølge kendelsen kun indtil domsafsigelsen. Forsvareren fremsatte ved telefax af 27. september 2012 – dagen efter dommen – en begæring om at udstrække navneforbuddet til ankesagen. Byretten afviste at træffe kendelse herom og henviste spørgsmålet til landsretten.

Sagen viser, at:

- Begæringen om udstrækning bør fremsættes **senest i forbindelse med domsafsigelsen** i byretten.
- Når begæringen fremsættes efter domsafsigelsen, kan der opstå kompetencespørgsmål om, hvorvidt byretten eller landsretten skal træffe afgørelsen.
- Navneforbuddets bortfald ved endelig dom er **automatisk** og kræver ingen kendelse – det er derimod udstrækningen, der kræver aktiv begæring.

LOV

[Retsplejelovent § 31a, stk. 3](#)[Retsplejelovent § 31, stk. 4](#)

PRAKSIS

Landsretten · Kendelse om navneforbud under ankesag

25.10.2012

§ 8 Tortgodtgørelse ved overtrædelse af navneforbud

Forurettede i en navneforbudssag kan fremsætte krav om tortgodtgørelse efter [erstatningsansvarsloven § 26, stk. 1](#), som forudsætter, at krænkelsen har en grovhed, der udgør en **kvalificeret personlighedskrænkelse**.

Praksis viser, at domstolene er tilbageholdende med at tilkende tortgodtgørelse i navneforbudssager:

I [AM2026.04.21H](#) fremsatte forurettede et krav om 20.000 kr. i tortgodtgørelse. Alle tre instanser – byretten, landsretten og Højesteret – afviste kravet. Dette skete til trods for, at forurettede havde dokumenteret mærkbare konsekvenser: tab af ca. 50–100 Facebook-venner, ekskones anmodning om forældremyndighed og nødtvungen fratræden som direktør. Domstolene fandt ikke, at krænkelsen havde den fornødne grovhed.

I [1-2212/2024](#) fremsatte forurettede krav om 10.000 kr. i tortgodtgørelse, som byretten ligeledes frifandt tiltalte for.

Mønstret er, at overtrædelse af navneforbud **i sig selv** ikke uden videre udgør en tilstrækkelig grov krænkelse til at udløse tortgodtgørelse. Der skal formentlig kræves særlige omstændigheder – fx massiv og vedvarende spredning, offentliggørelse af særligt krænkende oplysninger ud over identiteten, eller direkte chikane – før tærsklen for kvalificeret personlighedskrænkelse er nået.

LOV

[Erstatningsansvarsloven § 26, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Journalist idømt bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af navneforbud – Højesteret præciserer identifikationsforbuddets rækkevidde (AM2026.04.21H)

21.04.2026

Byretten · Bødestraf for deling af navnebeskyttet persons identitet på Facebook

15.08.2024

§ 9 Pressenævnets praksis om navneforbud og god presseskik

Pressenævnet kan ikke tage stilling til, om et navneforbud er overtrådt efter retsplejeloven – det hører under domstolene. Men Pressenævnet håndhæver en **selvstændig presseetisk forpligtelse** til at beskytte identificerende oplysninger. Denne praksis supplerer domstolenes strafferetlige håndhævelse.

Fire nyere Pressenævnsafgørelser illustrerer forholdet:

Sjællandske Nyheder (29. maj 2024) – [W20240932625](#): Pressenævnet kritiserede mediet for at **linke til en ældre artikel** med navn og billede på en person beskyttet af navneforbud, selvom det var acceptabelt at nævne navnet i selve artiklen, da mediet havde fået fejlagtig oplysning fra anklageren om, at forbuddet var ophævet.

Berlingske (23. september 2025) – [W20250991125](#): Ingen kritik. Berlingske omtalte en tidligere minister tiltalt for besiddelse af seksuelt overgrebsmateriale med børn som "en tidligere fremtrædende minister" uden at nævne navnet. Pressenævnet lagde vægt på personens **offentlige rolle** og sagens **almene interesse**.

EjendomsWatch og Nordjyske (3. marts 2026) – [W20260928925](#) og [W20260928825](#): Begge medier blev kritiseret for at offentliggøre en nordjysk ejendomsudviklers navn **med vidende** om en verserende navneforbudsbegæring. Flertallet fastslog, at medier har en presseetisk forpligtelse til **ikke** at identificere en sigtet, når de er bekendt med en anmodning om navneforbud – uanset at forbuddet endnu ikke formelt er nedlagt.

Denne praksis fra Pressenævnet indebærer en faktisk udvidelse af navneforbuddets virkning: også den **presseetiske** norm beskytter sigtede fra identifikation, allerede fra det tidspunkt mediet får kendskab til en navneforbudsanmodning.

Spørgsmål om navneforbud og god presseskik er nærmere behandlet i [praksisoversigten om god presseskik](#).

LOV	Medieansvarsloven § 34	Medieansvarsloven § 49	
PRAKSIS	Pressenævnet · Pressenævnet udtaler kritik af EjendomsWatch for navngivelse af ejendomsudvikler under navneforbud		03.03.2026
	Pressenævnet · Navneforbud og god presseskik: Kritik af Nordjyske for identifikation af sigtet erhvervsmand		03.03.2026
	Pressenævnet · Pressenævnet finder ikke grundlag for kritik af Berlingskes omtale af straffesag mod tidligere minister		23.09.2025
	Pressenævnet · Pressenævnets kritik af Sjællandske Nyheder for linkning under navneforbud		29.05.2024

Det automatiske identifikationsforbud i sædelighedssager (RPL § 1017 b)

[Retsplejelovens § 1017 b](#) etablerer et **selvstændigt og generelt** identifikationsforbud for forurettede i sager om seksualforbrydelser. Bestemmelsen forbyder enhver offentlig meddelelse om den forurettedes navn, stilling eller bopæl – eller identifikation "på anden måde" – i forbindelse med omtale af en sag om overtrædelse af straffelovens § 210 (incest) og kapitel 24 (seksualforbrydelser).

Bestemmelsen adskiller sig fra det konkrete navneforbud efter § 31 på følgende punkter:

	RPL § 31 (navneforbud)	RPL § 1017 b (identifikationsforbud)
Kræver retskendelse	Ja	Nej – gælder automatisk
Hvem beskytter det	Sigtede, tiltalte, andre nævnte	Forurettede i sædelighedssager

Tidsmæssig rækkevidde	Nedlæggelse → endelig dom	Før, under og efter sagen
Bortfalder ved dom	Ja (§ 31 a, stk. 3)	Nej – vedvarende

Formuleringen "på anden måde offentliggøres" i § 31 blev i 1988 netop tilpasset ordlyden i § 1017 b for at sikre parallelitet mellem de to bestemmelser. Den "snævre kreds"-test, som Højesteret har udviklet for § 31, finder derfor tilsvarende anvendelse ved § 1017 b.

§ 1017 b, stk. 2 indeholder en snæver undtagelse: Politiet kan offentliggøre forurettedes identitet, når det er **påkrævet af hensyn til sagens opklaring** eller til berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse – fx ved efterlysning.

Det fremhæves, at § 1017 b gælder **uafhængigt** af, om retten har nedlagt et konkret navneforbud efter § 31. En journalist eller privatperson kan således overtræde § 1017 b ved at identificere en forurettet i en sædelighedssag, selv om der aldrig er afsagt nogen navneforbudskendelse.

LOV

Retsplejeloven § 31, stk. 1

Retsplejeloven § 1017b, stk. 1-2

§ 11 Sammenfatning: de centrale principper i navneforbudspraksis

Praksis om navneforbud kan sammenfattes i følgende hovedlinjer:

Identifikationsforbuddets rækkevidde: Navneforbuddet rækker langt videre end et forbud mod at nævne navn. Enhver kombination af oplysninger – alder, køn, ansættelsessted, ledelsesoplysninger, ansættelsesstatus – der i samspil muliggør identifikation uden for en snæver kreds, er omfattet. Højesterets flertal i [82/2025](#) har cementeret denne brede fortolkning.

EMRK-proportionalitet: Håndhævelse af navneforbud er forenelig med EMRK artikel 10, når sagen kan dækkes **fyldestgørende** uden identitetsafslørende oplysninger. Er den sigtede derimod en offentligt kendt person i særligt betroet stilling, og lovovertrædelsen er grov og samfundsmæssigt betydningsfuld, taler disse forhold imod navneforbud og gør håndhævelse mere problematisk under artikel 10.

Strafudmåling: Udgangspunktet er 25.000 kr. i bøde ved førstegangsovertrædelse – både for journalister, redaktører og privatpersoner. Lang sagsbehandlingstid kan nedsætte bøden, men strafbortfald kræver ekstraordinære omstændigheder.

Sociale medier: Facebook-delning pådrager fuldt strafansvar, også selv om identiteten allerede cirkulerer ulovligt andre steder online.

Tortgodtgørelse: Krav om tortgodtgørelse afvises i praksis, medmindre krænkelsen har en grovhed, der i sig selv udgør en kvalificeret personlighedskrænkelse – en høj tærskel.

§ 1017 b: Det automatiske identifikationsforbud i sædelighedssager gælder uden retskendelse, tidsubegrænset, og med samme bredde som § 31.

Den klare adskillelse fra beslægtede emner bør bemærkes: spørgsmål om [god presseskik](#) (forelæggelse, kildekritik) og [genmæle](#) behandles i egne praksisoversigter, ligesom lukkede døre og referatforbud efter RPL §§ 29-30 og ærekrænkelssager efter straffelovens §§ 267-268 falder uden for nærværende oversigt.

LOV

[Erstatningsansvarsloven § 26, stk. 1](#)

[Retsplejeloven § 31, stk. 1-4](#)

[Retsplejeloven § 32b, stk. 2](#)

PRAKSIS	Højesteret · Navneforbud og ytringsfrihed: Journalist idømt 10.000 kr. bøde for identificerende avisartikler om straffesag	21.04.2026
	Højesteret · Journalist idømt bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af navneforbud – Højesteret præciserer identifikationsforbuddets rækkevidde (AM2026.04.21H)	21.04.2026
	Byretten · Bøde for overtrædelse af navneforbud ved deling af sigtets identitet på Facebook i '...-sagen'	30.10.2024
	Byretten · Bødestraf for deling af navnebeskyttet persons identitet på Facebook	15.08.2024

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Erstatningsansvarsloven § 26	stk. 1	Medieansvarsloven § 10	stk. 1
Retsplejeloven § 31	stk. 1-4	Retsplejeloven § 31a	stk. 1-3
Retsplejeloven § 32b	stk. 2	Retsplejeloven § 1017b	stk. 1-2

MATERIALE Citerede afgørelser

12 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

2

21.04.2026	Journalist idømt bøde på 10.000 kr. for overtrædelse af navneforbud – Højesteret præciserer identifikationsforbuddets rækkevidde (AM2026.04.21H)	AM2026.04.21H
21.04.2026	Navneforbud og ytringsfrihed: Journalist idømt 10.000 kr. bøde for identificerende avisartikler om straffesag	10678-12663

LANDSRETEN · ANKEINSTANS

2

21.04.2022	Landsretten stadfæster anonymisering af sigtedes navne i retsbog grundet alder og sagens karakter	3686-4413
25.10.2012	Kendelse om navneforbud under ankesag	1624-1959

BYRETEN · FØRSTE INSTANS

2

30.10.2024	Bøde for overtrædelse af navneforbud ved deling af sigtets identitet på Facebook i '...-sagen'	AM2024.10.30B
15.08.2024	Bødestraf for deling af navnebeskyttet persons identitet på Facebook	1-2212/2024

PRESSENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

6

03.03.2026	Navneforbud og god presseskik: Kritik af Nordjyske for identifikation af sigtet erhvervsmand	W20260928825
03.03.2026	Pressenævnet udtaler kritik af EjendomsWatch for navngivelse af ejendomsudvikler under navneforbud	W20260928925
23.09.2025	Pressenævnet finder ikke grundlag for kritik af Berlingskes omtale af straffesag mod tidligere minister	W20250991125

22.03.2025	Pressenævnet finder ingen grundlag for kritik af medie for at nævne firmaforbindelse i sag om sexkrænkelser	
29.05.2024	Pressenævnets kritik af Sjællandske Nyheder for linkning under navneforbud	
25.06.2019	Pressenævnet afviser klage over identifikation og dækning af sag mod ejendomsmægler	2018-80-0223

FORARBEJDE Betænkninger

1 reference

Betænkning vedrørende samarbejdet mellem retterne og pressen

nr. 1330 · 1997 · Justitsministeriet